

ובשוליהו קליפתא דרומני דבעי למיצע ברו וביני דפוס
 רומני אסירי דתנן קליפי רמונים והנץ שלו קליפי אגוזים
 והגרעינים סיבין בערלה / מאי טעמא פרוי את הטפל לפרוי
 ומאי ניהו שומר / אמ רבנא רבא אכוח הני מתחלי דערלה אסירי
 הואיל ונעשו שומר לפרוי אף על גב דבעידן גמר פירי לא צריכי
 לנשריה כיון דמעיקרא בעידנא דאפקי שומר לפרוי הוא אסירי
 ואלו נטיעה דלא מידליא טפח מארעא חייבת בערלה לעולם
 דאמר ר' יוחנן משום ר' אליעזר בן יעקב נטיעה דזוטר משפח
 חייבת בערלה כל שנותיה / וכי היכי דנחנא ערלה בארץ הכי
 נהנה בחוצה לארץ / הילכתא גמירי לה דאמר רבי אסי אמר
 רבי יוחנן ערלה בחוצה לארץ הלכה למשה מסיני אלא מאי וכי
 תבאו דכתיב גבי ערלה זמן ביאה מזה בארץ ישראל כין ספיקא
 כין ודאי אסור / בחוצה לארץ ספיקא מותר וודאי אסור /

ופירי דפרדיסא דארבעי שנין אסיר למיכל מיניה עד דפריק
 לה דכתיב וכשנה הרביעית יהיה כל פרוי קדש הלולים פירי
 דשאר אילני פליגו בה רבי חיאי ורבי שמעון בדבי חד אמר פירי
 דפרדיסא הוא דצריך למיפרק דשאר אילני לא וחד אמר אפי'
 דשאר אילני נמי / ומאן טעמיה דמ' דאמר אפילו דשאר אילני
 כיון דלענין ערלה עץ מאכל כתוב לענין פרוין נמילא שניא
 ומאן דאמר דפרדיסא לחוד מאי טעמיה פליגו בה תרי אמוראי
 כמערכתא חד אמר נאמר כאן תבואתו ונאמר להלן ותבואת
 הזכר / וחד אמר קדש הלולים דבר שאומרים עליו שירה דאמ'
 רבי שמואל בר נחמני אמר ר' יוחנן מניין שאין אומרים שירה
 אלא על היין שנאמר ותאמר לחם הגפן החדלתי את תירושני
 והמשבח אלהים ואנשי / אנשים משבח דשלו ליה אלהים במח
 משבחא הוי אומר בשירה מיכן שאין אומרי שירה אלא על היין
 ומאי היא שירה דבית המקדש אנשים / מאן דמחייב דשאר
 אילנות תאני נטע רבעי / ומאן דפטור שאר אילנות תאני
 כרם רבעי / ומאן דאית ליה פרדיסא שוה מאה זוזי פריק ליה
 בשוה פרוטה ושפיר דמי דקיימא לן כשמואל דאמר הקדש
 שוה מנה שחילולו על שוה פרוטה מחול ואף על גב דשמואל
 קאמר דאיעבד הני מילי בזמן שביית המקדש קיים אבל בזמן
 שאין בית המקדש קיים אפילו לכתחלה נמי מהווא דאחרים
 נכיסיה כהנים כדתיא / וכד מפרוק ליה מדיכ לכוני / אשר
 קדשנו במצותו וצונו על פרוין הזכר / דאמר רבי יהודה אמר
 שמואל על כל המצות כולן מברך עליהם עובר לעשייתן ומחייב
 למיקלליה לרמי פורקניה /

ברם צריך

לומר הילכתא מאי / תש / דאמר
 רב יהודה אמר רב צלף של ערלה
 בחוצה לארץ זורק את האבינות ואוכל את הקפריסין כמאן
 כר עקיבא ולימא הילכתא כרבי עקיבא / אי אמר הילכתא כרבי
 עקיבא הוורא אמינא אפילו בארץ קא משמע לן בחוצה לארץ
 אין בארץ לא אלאמא כל המקל בארץ הילכתא כמותו בחוצה
 לארץ ולימא הילכתא כרבי עקיבא בחוצה לארץ / אי אמרת
 הכי הוורא אמינא כמעשר דצלף דרבנן דרבי פליגי אבל ערלה
 דאדורא לא קא משמע לן צלף של ערלה למימרא דבערלה
 נמי אמר כל המקל בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ ולענין
 פירי דשאר אילנות נמי הלכה כמאן דאמר לא בעי למיפרק /
 והאי מאן דהוה ליה סוגיא דפרדיסא ואחית ביה גופני חדתי כי
 ידע ברו אסור למיכל מן פירותיו עד דפריק ליה והוורא דהוה
 שתיס כנגד שתיס ואחת יוצא זב דמיקרי כרם כאנפי נפשיה
 אבל לא הוי הכי לא מיקרי כרם למאן דמייח לר מחבואת
 זכרם כיון דלא אקרי כרם לא צריך פרייה / ולמאן דמייח לה

מחללים אע"פ דלא מיקרי כרם כיון דדבר שאומרין עליו שירה
 הוא בעי פרייה וכל המקל בארץ הלכת כמותו בחוצה לאר דאי
 איכא שתיס כנגד שתיס ואחת יוצא זב בעי פרייה ואי לא /
 אי נמי האי פרחא אילתא הוא ומחייב בערלה דתניא צלף בית
 שמאי אומר כל אלים בכרם אלאמא כיון דקא מיתאכול בשתיס
 ירק הוא ובית הלל אומרי אינו כלאים בכרם אילן הוא ואלו
 מורים שחייב בערלה מאי טעמא בית שמאי כפוק מספקא
 להו ועדי הכא לחומרא והכא לחומרא /

ברם צריך

לומר מימר אמור דבנן פירא דפרחא מייחב
 בערלה בוטיתא וודאי פירא הוא שותא
 וודאי לאו פירא הוא ולא מחייב בערלה / אפילו למאן דמחייב
 ליה כמעשר וברכה משום דירק הוא פרי האדמה פרי העץ לא
 מיקרי / מיהו פירחא פירא הוא ומחייב בערלה אי לא פליגו בה
 רבי אליעזר ורבי עקיבא לענין מעשר דתנן רבי אליעזר אומר
 צלף מתעשר אבינות וקפריסין / ורבי עקיבא אומר אין מתעשר
 אלא אבינות הילכתא כמאן / תש / דאמר רב יהודה אמר
 רב צלף של ערלה בחוצה לארץ זורק את האבינות ואוכל את
 הקפריסין ולימא הילכתא כרבי עקיבא / אי אמר הילכתא כרבי
 עקיבא הוורא אמינא אפילו בארץ קא משמע לן כל המקל
 בארץ הלכה כמותו בחוצה לארץ / ולימא הילכתא כרבי עקיבא
 בחוצה לארץ / אי אמר הכי הוורא אמינא הני מילי גבי מעשר
 צלף דמדרבנן הוא אבל ערלה דמדאורייתא אימא אפילו
 בחוצה לארץ נמי נגזור קא משמע לן וכחוצה לארץ שרו בארץ
 אסירין וכן הילכתא /

קדושים תהיו

קא שאילתא

דמחייב דבית ישראל
 למירחמיה להנהיב כל
 ליבחק דכתיב ואהבת
 את יי אלהיך בכל לבבך וגו' ותניא רבי אליעזר אומר אם נאמר
 בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך ואם נאמר בכל מאדך למה
 נאמר בכל נפשך אלא יש לך ארס שגופו חביב עליו כממונו
 לכך נאמר בכל נפשך / ואם יש לך ארס שממונו חביב עליו
 מגופו לכך נאמר בכל מאדך ומתכני ליה לכוני אימתא
 דהקב"ה עליה דאיניש תדירא דכתיב את יי אלהיך תירא וגו'
 ומחייב למיהר אימתא דרביה עליה כאימתא דהקב"ה דתנן ל'
 אליעזר אומר יודא כבוד תלמידך חביב עליך ככבוד הברך וכבוד
 הברך כמורא רבך ומורא רבך כמורא שמים / ותניא שמעון
 העבסוני ואמר לה נחמיה העבסוני היה דודש כל אתי שבתור
 כיון שהגיע אתי יי אלהיך תירא פירש אמרו לו תלמידיו רבי כל
 אתים שדרשת מרר תהא עליהן אמר להם כשם שאני מקבל
 שכר על הדרישה כך אני מקבל שכר על הפרישה עד שבא רבי
 עקיבא ולימד את יי אלהיך תירא לרבות תלמידי חכמים ומחייב
 בר ישראל למקס מקמי דרבנן כד מטי ארבע אמות ידיה שני'
 מפני שיבת תקומו ונתיא קימה שיש בה היורד ואי זו זו זור'
 אמות כמה דברים אמור' ברכו שאינו מוכחא אבל ברכו מוכחא
 מלא עיניו / ומאן דלא קאים מוקמינן ליה בעל כורחיה למיעבד
 יקרא דאורייתא / אמי כי חליף ואיכא סבי דתיב' ולא מצו קיימי
 יחיב להו יודא וקיימי מיקמי / רבא משרד שליחא ומוקמינן
 ציבורא / רבנחמן משרד גוואז' כי כטי אמר כמה נחמן איכא
 בשוק כי קיימיתו לאו מיקמא קיימיתו אלא מקמי תורה הוא
 דקיימיתו / אמר רבי אליעזר כל תלמיד חכם שאינו עומד מפני
 רבנ

לא ימחק למחוק לא יגרוש וכמשקל חייב להצביע לו טפח היה שוקל לו עין כעין כותן לו גידומין אחד לעשרה בלח ואחד לעשרים כיבש' תנו רבנן נפש באזנים תלחית כאור של שרת טפחים ונבוחה בן הארץ של שרת טפחים וקנה ומתנה של שרת שנים עשרה טפחים של צברים ושל זנגים תלחית כאור שני טפחים ונבוחה בן הארץ שני טפחים וקנה ומתנה שלה תשע טפחים של חנוני ושל בעל הבית תלחית כאור טפח ונבוחה בן הארץ טפח וקנה ומתנה שלה ששה טפחים' של טרטיני תלחית שלש אצבעות ונבוחה שלש אצבעות וקנה ומתנה של שרת לא תנן' ואין עושין משקלות לא של כעין ולא של אבר ולא של גסטר ולא של שאר מיני מתכות אבל עושה הוא של צנבא ושל זכוכית ויהי במקש ממנו לשקול לו ליטרא שוקל לו ליטרא חצי ושלש ורביעי עד הכי מיחייבין לתקוני מתקלי יהיה במקש ממנו שלשה רביעי ליטרא כשר לא יאמר שוקל לי רביעי רביעי והכרעה לכל אחת ואחת לא שוקל לו ליטרא ומניח רביעי עם הכשר היה במקש ממנו עשרה ליטראין כשר לא יאמר לו שוקל לי ליטרא ליטרא והכרעה לכל אחת ואחת אלא שוקל לו כולן בבת אחת והכרעה אחת לכלן' תנו רבנן מנין שאין מחזיקין במקום שנודשין ואין נודשין במקום שמוחקין ואם אבר הרי נודש במקום שמוחקין להוסיף לו על הדמי והריני מחזק במקו' שנודשין לפחות מן הדמים שאין שומעין לו תל אכן שלמה צדק יהיה לך וגו' מנין שאין מעיינין במקום שמכריעין ואין מכריעין במקום שמעיינין ואם אמר הריני מעיין במקום שמכריעין לפחות לזמן הדמים או הריני כבוע במקום שמעיינין להוסיף לו על הדמים שאין שומעין לו תל אכן שלמה באוני צדק אבני צדק' אמר ריש לקיש מעמידן אנגורמין למדות ולשערים' תניא גמי הכי יהיה לך מלמד שמעמידן אנגורמין למידות ולשערים מפני הרמאים ואין עושין את המחק לא של דלעת מפני שהוא מיקול ולא של מתכת מפני שהוא מכביד אבל עושה הוא של זית ושל אנוגדל אשכרו ואין עושין את המחק צדה אחת עבה וצדה אחת קצרה ולא ימחק בבת אחת מפני שמפחית למוכר ומוסיף למוכר ועל כלן אמר רבן יוחנן בן זכאי או לי אם אומר אי לי אם לא אומר אם אומר שמה ילמדו הרמאין אם לא אומר שמה יאמרו הרמאין אין תלמידי חכמים בקיאי במעשרי' ויבנו אמרה או לא אמרה אמר רבי יצחק ברבי שמואל אמר ר' זעורא אמר ר' אבהו כי ישירים דרכי' ופושעים יכשלו בהם וצדיקים ילכו בהם' ואסיר להוויית מתקלא רבא אנן זוטא בנו ביתיה דכתיב לא יהיה לך וגו'.

ברם צריך

למימר היכא דיהדר למיעבד בה עיבדותא אחרנא משייר לשהיה בכייתא או לא מי אמרינן כיון דקא עביד בה עיבדותא אחרנא בטלא מתורת כילא ושפיר דמי לשהיה או דילמא כיון דכיא שמה דכילא עלה וקו לה קפחא וקור לה כילא זימני דמיקור כילין בה ואסיר' תש' דאמר רב יהודה אמר רב אסור לארס שישאה מדה חסידה או יתירה בתוך ביתו ואפי' יחדה עכש של מימי רגלים דמאיסא ולא אתי למיכל בה אפילו הכי זימני דמיקר וכילי בה' אמר רב פפא לא אמרנא אלא באתרא דלא כולי עלמא חתמין אבל באתרא דחתמין כיון דלא חתמין לא כילין בה' ובאתרא דלא חתמין גמי לא אמרן אלא באתרא דלא מהנדזי אבל באתרא דמהנדזי לית לן בה ולא היא אפי' באתרא דמהנדזי גמי לא זימני דאתי בין השמשות ומיקריא כילי ושקיל וכן הילכתא.

שאלות

א 6 i פרט

ובו נקרא רשע ואינו מאריך ימים שנאמר וטוב לא יהיה לרשע ולא יאריך ימים כצל אשר איננו ירא מלפני האלהים' כדורא זו אינו יודע מה יהיה אומר וחדרת פני זקן ויראת מאלהיך היה אומר מורא זו קימה ואימא כדורא דריבית ומורא דמשקלות רבי אלעזר פני פני גמר'.

ברם צריך

למי' רכוב מי מחייב למקם במקמיה לא מי אמרינן כיון דבהמה הוא דקא מסניא והוא מינח כיון עליה כיושב דמי או דילמא כיון דהוא קא מסניא לבהמה כמן דלא נייח דמי' ומחייב למקם ביקמיה' תש' דתנן השמא עומד תחת האילן והטהור עומד טמא טהור עומד תחת האילן והשמא עומד טהור ואם עומד טמא וכן באבן המנוגעת דשעין לה נכרא וקא מסניא לא אמרינן כמאן דניחא דמיא' אמר רב נחמן בר כהן זאת אומרת רוכב כמהלך דמי' אינמי ברם צריך' למימר' רבה דמחיל על יקירה לגבי ברירה הויה מחילא דהא

יקרא דנפשיה הוא קא מיבעיא לן רבה משום יקרא דאורייתא הוא מי אמר' יקרא דאורייתא כי קרא דנפשיה דמי דהא הויה דשרא וגמר או דילמא אורייתא דקבלה ולא מצי מחיל' תש' דאמר רב יצחק בר שילה אמר רב חסדא האב שמחל על כבודו כבודו כחול' הרב שמחל על כבודו אין כבודו כחול' ורב יוסף אמר אפילו הרב שמחל על כבודו כבודו כחול' שנאמר וי' הולך לפניו יומם וגו' אמר רבא הכי השתא התם הקבלה קא מחיל על יקרא דנפשיה אבל הכא תורה דילית היא דקא מחיל עלה דהר אמר רבא אין תורה דילית דכתיב ובתורתו יהגדר יומם וזלילה' אינו הוא רבא הויה קא משקח בהילולא דכריה וחב' ליה כסא לרב פפא ולרב חונא בריה דרבי יהוש' וקמו ביקמיה ואבדו הני רבנן רבנן וזני רבנן לאו רבנן' ורב פפא הויה משקח בהילולא דאבהו בר בריה וחב' ליה כסא לרב יצחק ברירה דרב משרשיא ולא קס במקמיה ואיקפד נהי דמיקר' לא בעי הידור בעי למיעבד ליה וכן הילכתא.

קרושים

קב שאלתא

דאחרנינו הקדוש ב'ה לישר למינקש מתקלי תריצי וכילי תריצי דכתיב מאזני צדק אבני צדק וגו' ואפי' הין ולא דיליה מיבעי ליה למיהוי קושטא דתניא ר' יוסי בר יהודה אומר מה תל איפת צדק והין צדק והלא הין בכלל איפה הוא אלא שיהא הין שלך צדק ולא שלך צדק' אמר ר' לוי קשה עונשן של מדות יותר מעונשן של עריות שזר נאמר בהן אל הוה נאמר אלה' גבי עריות כתיב כי את כל התועבות האל עשו אנשי הארץ וגו' גבי מדות כתיב כי תועבותי' אלהיך כל עושה אלה כל עושה קול וגבי עריות גמי הא כתיב אלהיך הויה למעושי בבתר' אלא מאי קושיה דאילן עריות סניא בבתשובה ואלי מדות לא גמיא כתשובה' עד דעביד השבר ולא ידע כמה גזל ולא ידע ממאן גזל' למחודר ליה כדתניא דרועים והגבאים והמוכסים תשובת קשה ומחזירים למכירין ושאין מכירין יעשו בהן צרכי ציבור ומאי צרכי ציבור אמר רב חסדא כדורת שיחים ומערתא וא' לוי קשר גזל הדיוט יותר מגזל גבור שזה הקדים השמא למעילה מבי יחיד דרעיה למיגזל קא בחטא הוה הקד' מעילה לחטא' וצריך לשקול ולמוד ככנתה בקום ומקום לתנן מקום שנתנו למוד בדקה לא ימוד בגסה בגסה לא ימוד בדקה לגדוש

פרשת אמור

קג שאלתא

דאסיר ליהון לכהני
לאטמיו למיתא דלאו

דילוחן דכתיב אמור

אל הכהנים נז' כי אם לשאר הקרוב אלי' וכזהתא לא אסיר
להו לאטמיו דכתי' בני אהרן ולא כנות אהרן ותינוקות כהני
אף על גב דאינון לאו בני בצוות אינון מאן דמעיל להו לבקו'
טובאמר קמי באסורא דתניא אמור ואמרת להוזהיר הגדולים
על הקטנים' ולהני שבעה קרובים כהן מיטמא להון דכתי' כי
אם לשאר הקרוב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו
ולאחותו חבתו לה שארו וזאשתו דכתי' שארה כסותה ועונת'
שלה כהן מיטמא לאשתו' והכי דעבר ונסיב גזרת או
גרשה או חלוצה ולא חזיא לכהונה אסיר לאטמיו לה דכתיב
לא יטמא בעל בעמיו להחלו בעל חיינו בעל באשתו וכתוב כי
אם לשאר' יש בעל מיטמא ויש בעל שאינו מיטמא כיצור
מיטמא הוא לאשתו כשירה ואינו מיטמא לאשתו פסולה לאמן
ולאביו' כדכתיב לבנו ולבתו אף על גב דמכזרי נינהו מטמא
להון דתנן הוא בנו לכל דבר' ולאחיו נמי אף על גב דמכזר
הוא מיטמא ליה דתנן והוא אחיו לכל דבר הון כמה שיש לו מן
השפחה ומן הנכרית' והני מילי אחין מן האב שראוי לירשו
דמיתא דכנו אבל מן האם ולא מן האב לא ולאחותו הכתולת
דכתי' כהן גדול וכו' אין מטמאין לקרוביהן אלא לבת מצוה
בגלן דכתיב לאביו ולאמו לא יטמא אכל מטמא לבת מצוה'
והיכא דמחית בת תותי טולא אסיר ליה לכהן למיעל תותי
ההוא טולא ואפילו תותי אילן המסיר על הארץ ואפילו אבנים
היוצאות מן הגדר אהלא היו ואסיר למיעל תותיה' והיכא
דמחית מת בביתא בנחיתא כוותא מן ביתא לביתא וההיא
כוותא הוי שפח על טפח אסיר להו לכהני למיעל לכולהו והנהו
כתי' ואי סבר להו לכותא כעצים וכאבנים דבר שאינו מקבל
טומאה איפסקא לה' והיכא דמחית בת באוירא חדר והדרניה
ארבע אמות דידיה אסיר ליה לכהן למיקרב להתם דא' יצחק
א' יוחנן משו' ר' אלעזר בן יעקב מת תופס ארבע אמות לטומאה
והיכא דאיכא איניש דנפל ונפרקה מפרקתו ורוכ בשר נחתך
עמה אע"נ דלא נפח נשמתיה מת הוא והרזקי בעלמא הוא
דגהרזקא ביה נישמתיה אסיר לאטמיו ליה דא' יערי נשברה
מפרקתו ורוב בשר נחתך עמיה מטמא באהל שנאמר ותשבר
מפרקתו חמת' וא' שמואל בר נחמני א' יונתן קרעו כנג מטמא
באהל ובגבן' וא' שמואל בר יצחק אמר חזקיה עשאה גסטמא
בבילה וכן לענין אדם נמי' וא' אלעזר נישלה ירך וחלל שרית
בבלה' היכי דמי אמר רבא כל שרכויער ונבראת חכירה' וגבי
אדם כדאמרי' התם ר' יוחנן משום ר' יוסי בר יהושע אומר כל
שטיכורו חתוך' וגבי גוסס ודאי אינו מטמא דתנן אדם אין
מטמ' עד שתצא נפשו אפי' מגוייר אפי' גוסס נמי' והיכא דשחט
ביה שני או רוב שני' אינו מטמא דאמר רב יהודה אמ' שמואל שחט
בו שנים או רוב שני' דמזו ואמר כתבו גט ותנו לאשתו הרי אלו
יכתבו ויתנו ואסיר לכהן למיעל לבית הקברות מט קבר גופית
מטמא כמת דכתי' או בעצם אדם או בקבר ואפי' בית הפרס נמי
מאי היא שדה שנחשבה כקבר ועד כבור מאה אמה לכל רוח
ורוח דקבר משו' דבית הפרס האין דגרשה טומאה דרבנן דילג'
איכא עצם כשעור אינמי דילג' פתוך ביה עפרא דבית הקבר'
ברם צריך לומר' אילו כהן דקאמיל למינסב איתתא

או למיגמר אוריתא ואיכא בית הפרס באורחא וליכא אוריתא
אחריתא מהו למיזל כהונה אוריתא דהוה ביה קבר והשתא
איחשד ליה לא קא מבעיא לן דבמילתיה קאי ואסיר כי קא
מיבעיא לן למיזל כהאין דאסרו דבנן משום חריש דחריש
דרבנן היא לשאר מצוות לא תביעו לך דכיון דלא סניג' דלא
אזיל ודאי שרי דתניא ר' אלעזר בר' צדוק אומ' מרלין חיינו על
גבי ארונות של מתים לריון לקראת מלכי ישראל ולא לקראת
מלכי ישראל כלכך אמר לא אפילו לקראת מלכי אומות העולם
שאם יזכה אדם יבחין בין מלכי ישראל למלכי אומות העולם' אמ'
רבא אהל כלי שיש בו חלל טפח חוצץ כפני הטומא אין בו חלל
טפח אינו חוצץ כפני הטומאה ונזיר על שיש בו משום שאין בו
ורוב ארונות יש בהן חלל טפח ומשום כבוד מלכים שרו רבנן'
ותניא אחרית' קברות המת וחזרו ולפניהם שני דרכים אחת
בשורה ואחת טמאה בא בשורה כאין עובי בשורה בטמאה
כאין עובי בטמאה מפני כבודו וירגמא רבי אבא בבית הפרס
דרבנן' למימרא דכל למיזל לבית לדרב מצוה טפיר דמי' אלא
כי קא מיבעיא לן ללמוד תורה ולישא אשה ואי אפשר למיזל
בדוכתא אחרית' למיגמר מי שרי איל' תש' דתנו רבנן
הולכי ליריד של גוים ולחקין מהן בהמה עכרים ושפחה בתים
וכרמים וכותב ומעלה בערכא' שלהם בפני שהוא כמזל מים
ואם כהן הוא מיטמא לרון ולערער עבהם בחוצה לארץ'
וכשם שבטמא בחוצה לארץ כך מיטמא בבית הקברות' בית
הקברות סלק' דעתך אלא בית הפרס דרבנן' ומיטמא ללמוד
תורה ולישא אשה' אמר רבי יהודה אימתי כומן שאינו מוצא
ללמוד' אבל מוצא ללמוד לא יטמא' רבי יוסי אומר אפילו
מוצא ללמוד יטמא לפי שאין מן הכל אדם זוכה ללמוד תורה'
אמר רבי יוסי מעשרה ביוסא הכהן שהיה אצל רבו לצירין
ללמוד תורה' וא' יוחנן הלכה כרבי יוסי' אלא הא דאמר בית
הפרס דרבנן לא העמידו דכיון דבמקל כרת הא אמר' הכל מצוה
מצוה שרי למיזל' אמור רבנן שומא הוא דנזיר ביה לכל מצוה
שרי למיזל לאפוקי מקל כרת דטהור' שרינן ליה לעשו דפסח'
ברם צריך למימר כהן מהו שיטמא לאשתו ארוסה מי
אמרין מדאפקיה רחמנא לאשתו בלשון
שארו ושאר ולישנא דבישריה במה דלא נסיב לה לא ביקריא
שארו' או דילמא אשתו ארוסה נמי מיקריא שארו' תש'
דתני רבי חייא בר אמי אשתו ארוסה לא אונן ולא מיטמא לה
וכן היא לא אוננת ולא מיטמא לו' היא מי אסיר לה לאטמיו
בני אהרן אמר רחמנא ולא כנות אהרן איירי דתנא לא אוננת
תנא נמי לא מיטמאת וכן הילכתא'

קד שאלתא

דאסיר ליה לכהן
למינסב איתתא
דמגורשא בנשיא אי

נמי דנפלא קמי יכם וחליין ליה סנדלא' אי נמי זונה וחללה
דכתי' אשה זונה וחללה לא יקחו וגו' ותניא אשה גרשה מאיש
אפי' לא נתגרשה לא מאיש א' וזה לכהונה' היכי דמי כנן
דאמר לה הרי את מגורשת ממני ואי אתה מותרת לכל אדם'
חלוצה מנן דתניא גרשה אין לי אלא גרשה חלוצה מנן
תלמוד לומר ואשה' חללה היכי דמי כדתניא אי זו היא חללה
כל שנולדה מן הפסולין וקיימא לן מאי פסולין הנך דאסירין
לכהן ועבר ונסב לה' וזעמא דמיתלידי מיניהו הוי חלל דכתיב
בכהן גדול ולא יחלל וזעמא דזעמא אלא כי נסיב מחגי דפסולת
לכהונה הוי זעמא פסול מטמא ככהן ודיוטא זונה ונא' ככהן
גדול

לא תעשו בכם לא תעשו דכתיב בן חכניא ואע"ג דלא מיכח כרבי יהודה דאמ' דבר שאין מתכוין אסור וכשבת הוא דסבירא לן כרבי שמעון אבל בכל התורה כולה כרבי יהודה דאמר דבר שאין מתכוין אסור ואסור לכומר לגוי לרסוקי קצצא דישאל דסבירא לן כרבי יודקא דאמר בני נח מצווין על הסיורס וקא מעבר ליה משום ולפני עור לא תתן מכשול ואפילו הערמה נמי אסיר היכי דמי כגון דתלן זוזא דכי חזר ליה גוי שקלין ליה ואזלי קא מסרסי ליה אסיר והיכא דסרוסו גוים אמור רבנן האי הערמה הוא דאיתעביד ביה וקסורא רבנן דלא ליעביד עיבידתא אלא לזידכן איזכונן דשלחו ליה לאבור דשמואל הני תורי דנבבי ארמאי וגנחין להון מהו שלח להו הערמה איתעביד בהו ערימו עליהו ויזידכונן סכר רבא למי' לזידכונן לשחשה אמ' ליה אביי דין שקספתה עליו מכירה אקנייה לכנן גדול במכירה דמי אקנייה לכנן קטן רב יצחק אסר ורב אשי שרי ואמרינן לה הלכתא כרב אשי דשרי ואפילו מוטל בעריסה נמי שרי אמר רב זוטרא ואמרי לה הנהו תרי דסידי כי הוו להו כי האי גיגא מערימין ומחליפין להרדי

ברם צריך לומר מהו לרסוקי דבר טמא כמו כלב וחזקא מי אמרי לא תקריבו ולא תעשו אמר רחמנא בחמה טהורה דכתב הקריבה היא קאי עלה כלא תעשו אבל טמאה לא או דילמ' לענין ערסיה לא שנא תש' דתניא שאלו את בן זומא מהו לרסוקי כלבא אמר להם בארצכם לא תעשו כל שבארצכם לא תעשו מוט' מכדי חובת הגוף היא כח לי בארץ מה לי בחוצה לארץ אלא האי בארץ כל שבארץ והאי בכם כדאמרינן בכם לא תעשו דברי בן חכניא וכן הלכתא

קו שאלתא דאסיר להון לרבי' ישר' למישחט היותא וברכה בחד יומא רבתי ושור או שה אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד ושה כתיב לא שנא כשב ולא שנא עז דכתיב שה כשבים ושה עזים וחיה ועוקף לא אסירי ולא שנא כי שחט בתה ברישא אסיר למישחט אמת בתרה דתניא אותו ואת בנו אין לי לא אותו ואת בנו ואתו מניין תל לא תשחטו והי כאן שנים תי כיד' אחד שחט את הפרה ואחד שחט את אמה ואחד שחט את בתה שני האחרונים חייבין היינו לא תשחטו דכת' תרינא לאיחויבה לאהרן הוא דאתא ואע"ג דלאו הוא שחטה לראשון ליכתוב לא תשחט ויום אחד האמור באותו ואת בנו היום הולך אחר הלילה דתניא את זו דרש שמעון בן זומא לפי שכל העניין שלמעלה ושלמטה אינו בודר אלא במקורשין ובמקורשין הלילה הולך אחר היום יכול אף לענין אותו ואת בנו יהא לילת הולך אחר היום תל ביום אחד נאמ' כאן יום אחד ונא' כמעשה בראש' יום אחד מה יום אחד האמור כמעשה בראש' היו הולך אחר הלילה אף יום אחד האמור באותו ואת בנו היו הולך אחר הלילה ד' אוב' יום אחד ביום המיוחד בשבת וב'ט' שהיום הולך אחר הלילה ושעון כרוז בשבת וב'ט' דתנן בר' פריקס בשנה המוכר בחבא להבירו צריך להודיעו אמרם מכתב לישחט בכתב מכתב לשהוט וכו' לומר אילו היכא דזבן בחבא בערב יום טוב מתגר ולא אמר ליה אמה מכתב לישחט. בתה מכתב לישחט לוקח מי צריך למישחט למילתא ובעי שיוזיר למוכר אלא מי אמרינן כיון דעל בוכר רמי' מילתא לאודועה אס' איתא דוכין אודועי הוה מייע ליה אנ דילמא אנב דשרי' בזכינתיה אשתלוי אשתלוי לאודועה

ו ב 6 ii תש' שאלות

גדול וזנה מה להלן דעו חולין מן כל הפסולין לו אף כאן דעו חולין משום דהני דכתיבין בכהן גדול לדרשא הוא דאתין דאי לגופיה לא נרע מכהן הרויט וכתב הלל זכר פסולה לכהונה לעולם וישראל שנשא הלל בתו כשרה לכהונה וחלל שנשא בת ישראל בתו פסולה לכהונה מנא הני מילי אמר רבי יוחנן משום רבי שמעאל באמר כאן לנפש לא שומא בעמיו ובאמר להלן לא יחלל דעו בעמיו מה להלן נבי שומא הכי ולא כנות אף כאן נבי בניס וכל כנות אי הכי אפילו כהן גדול דנסיב גרושה בתו תשתרי בניס ולא כנות מי כתיב ולא יחלל בנו דעו כתיב כל דהוא בת כנות תשתרי מקיש דעו לוי אי הכי בת בתו תיתסר נמי אס' כן גזירה שוה מאי אהני לי וזנה דתניא רבי יהודה אומר זונה זו אילנות' והכמי אומרים זונה זו גורת ומשוחזרת ושבעל' עילת זנות מן הנך דאסיר לית' אמר רבי אעזר אפילו פגוי הבא על הפגויה שלא לשום אישות עשאה זונה אמר רב עמרם חסידא אין הלכה כרבי אלעזר

ברם צריך למי' גיורת דקאמר' דזונה היא דמעיקרא לא הוה קידושיה היכא דאניירא דילידא בתה מהו לכהונה דילידא מישראל לא תיבעי לך דהא ישראל שנשא חללה בתו כשרה לכהונה והא נמי לא שנא כי תיבעי לך גר שנשא בת ישראל וגר שנשא גיורת דעו מהו לכהונה כיון דאנינן פסולין דרעיהו נמי פסולין לא דילמא לא דאניהו מוט' פסולין דלא הוו קרושין מעקביהו אבל דרעיהו הא בקדושה איתליו מיפלג פליגו בה תניא בהא מילתא דתנן רבי יהודה אומר בת גר זכר ככת חלל זכר רבי אליעזר בן יעקב אומר גר שנשא בת ישראל בתו כשרה לכהונה אבל גר שנשא גיורת בתו פסולה לכהונה רבי יוסי אומר אף גר שנשא גיורת בתו כשרה לכהונה הילכתא כמ' תש' דאמר רבה בר רב הונא אר' יוחנן הלכה כרבי יוסי ומשחרב בית המקדש נהנו הכהנים סילסול בעצמן להיות עושי' כרבי אליעזר בן יעקב אמר רב נחמן אמר רב בא לימלך מודין לו כר' אעזר כנס אין מוציאין מידו כר' יוסי וכן הילכתא

אינמי ברם צריך לומר כהנת מהו לינשא לגר או לעבד משוחרר או לחלל מי אמרינן כי היכי דכהנ' מוזהרין כהנות נמי מוזהרין או דילמא אינהו דרעיהו הוי כהן כי נסיבין בת ישראל אמר רבנא לא לינסבן פסולות דלא ליפסול דרעיהו אבל כהנות כיון דכי נמי מינסבן לישראל דרעיהו לא הוו כהנ' כי מינסבן לפסולין שפיר דמי' תש' דאמר רב יהודה אמר רב לא הוזהרו כשירות להינשא לפסולין ותניא כוותיה אחר גר ואחד עבד משוחרר ואחד חלל מותר לכהנות וכן הילכתא

קה שאלתא דאסיר להון לרבי' ישרא' לרסוקי קצצא דכתיב ומעוך וכחות וגו' ואע"ג דמסורס הוא זימנא והדר איהו קא מסרס ליה היכי דמי כגון דחשיל ואתי איהו שליף להו מישלף אינמי קא פסיק להו מיפסק קאי באיסורא דאמר רבי חייא בר אבא אר' יוחנן הכל מודין במסרס אחר מסרס שהוא חייב ש' ומעוך וכחות אס' על כחות חייב על נותק לא כל שכן דשליפין לגמרי אלא להביא את הכותק אחר הכותק שהוא חייב ואדם נמי אסיר לרסוקי ואפילו זקן וסרוס וקא בעי למישחט סמא דמעלי' לגופיה וההוא סמא דמעקר הוא דאי לאו סרוס הוא הוה מעקר ליה אסיר ליה למשחט'יה דתניא מנין לרסוקי באדם שהוא אסור ש' ובארצכם

כיום טוב אסיר דאדבריה רבא לרב שמואל מר ורש' מוזמנין גוי בשבת ואין מוזמנין גוי כיום טוב גזירה שמא ירבה בשבילי' אינמי ברם צריך למיכר מהו למיכר פילפלי' כיום טוב משום תענוג יום טוב הוא ושרי או דילמא כל מלאכה לא יעשה בהם ואסיר' תש' דאמ' רב יהודה הניפילפלי מידק חדא חדא בקתא דסכינא שרי תרתני תרתני אסירי רבא אמ' כיון דקא משני מדשאר יומי אפילו טובא נמי שפיר דמי וכן הילכתא אי נמי מהו לסנן את היין ב'יש בסודר ובכפיא מצרי' אי נמי האי סודרא אפומא דכולה כובא אסיר אפלא דאכוכא שרי משום דמיחזי כי אוהלא וכן הילכ' אי נמי שיש שעל גבי רגלו מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע מי אמרי' משום יקרא דקא בעי לצולי שפיר דמי או דילמא משום דאתי לאשווי גומות אסיר' תש' דאמ' רבא שיש שעל גבי רגלו מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע מש' דילמ' אתי לשווי גומות וכן הילכתא אי נמי שיש שעל גבי נגדו מכסכו מכפנים או מכסכו מכחין או אין מכסכו כלל מי אמרי' כיון דקא עביד עיוביד' אסיר או דילמ' כיון דמכסכו מנואי שפיר דמי' תש' דאמ' רבא שיש שעל גבי נגדו אינמי דרעני קטנית שיש לו על גבי נגדו מכסכו מכפנים ואין מכסכו מכחין וכן הילכתא אי נמי שיש שעל גבי מנעלו מהו לכשכושיה או לכסכוסיה או לגרודיה שרי או אסיר' אי נמי כי איכא מכה בגרליה מהו לסדק את רגלו בשמן' תש' דתני רבי חייה אין מברזין לא את המנעל ולא את הסנדל ולא יסדק רגלו שמן כשהיא בתוך המנעל או בתוך הסנדל אבל אם יש בגרלו מכה סך ומניחיה בתוך המנעל או בתוך הסנדל ואמר רב חייה בר אשי זימנין סגינן הוה קאימנא קמיה דרב ושכסיה ליה מסניה אלמא כיסוס אסור שיכשון מותר וכן הילכתא

כיום טוב אסיר דאדבריה רבא לרב שמואל מר ורש' מוזמנין גוי בשבת ואין מוזמנין גוי כיום טוב גזירה שמא ירבה בשבילי' אינמי ברם צריך למיכר מהו למיכר פילפלי' כיום טוב משום תענוג יום טוב הוא ושרי או דילמא כל מלאכה לא יעשה בהם ואסיר' תש' דאמ' רב יהודה הניפילפלי מידק חדא חדא בקתא דסכינא שרי תרתני תרתני אסירי רבא אמ' כיון דקא משני מדשאר יומי אפילו טובא נמי שפיר דמי וכן הילכתא אי נמי מהו לסנן את היין ב'יש בסודר ובכפיא מצרי' אי נמי האי סודרא אפומא דכולה כובא אסיר אפלא דאכוכא שרי משום דמיחזי כי אוהלא וכן הילכ' אי נמי שיש שעל גבי רגלו מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע מי אמרי' משום יקרא דקא בעי לצולי שפיר דמי או דילמא משום דאתי לאשווי גומות אסיר' תש' דאמ' רבא שיש שעל גבי רגלו מקנחו בכותל ואין מקנחו בקרקע מש' דילמ' אתי לשווי גומות וכן הילכתא אי נמי שיש שעל גבי נגדו מכסכו מכפנים או מכסכו מכחין או אין מכסכו כלל מי אמרי' כיון דקא עביד עיוביד' אסיר או דילמ' כיון דמכסכו מנואי שפיר דמי' תש' דאמ' רבא שיש שעל גבי נגדו אינמי דרעני קטנית שיש לו על גבי נגדו מכסכו מכפנים ואין מכסכו מכחין וכן הילכתא אי נמי שיש שעל גבי מנעלו מהו לכשכושיה או לכסכוסיה או לגרודיה שרי או אסיר' אי נמי כי איכא מכה בגרליה מהו לסדק את רגלו בשמן' תש' דתני רבי חייה אין מברזין לא את המנעל ולא את הסנדל ולא יסדק רגלו שמן כשהיא בתוך המנעל או בתוך הסנדל אבל אם יש בגרלו מכה סך ומניחיה בתוך המנעל או בתוך הסנדל ואמר רב חייה בר אשי זימנין סגינן הוה קאימנא קמיה דרב ושכסיה ליה מסניה אלמא כיסוס אסור שיכשון מותר וכן הילכתא

קח שאלתא

דאסיר להון לרבית ישראל למיכל ראשית דמיפרשא בין משערי

בין מחמרין בין כל פרי וחלתא דמיפרשא מאנגא דכת' כל זר לא יאכל קדש' וכהן דאית ליה עבד עברי אע"ג דנרצע הוא וקניה ליה' כשכיר בעלמ' הוא ואסיר למיכל קדש דתניא תושב זה קניו קנין עולם שכיז זה קניו קנין שני' ודאי אית ליה עבד כנעני אכלי' אינמי בהמה אי אית ליה מותר להאכליה כרשיני תרומ' דכת' וכהן כי יקנה נפש קנין כספו ואפי' בתרומ' בת ישר' שנשאת לכהן אכלה דאמר עולא דבר תורה ארסות בת ישראל אוכלת בתרומה ולמה אמרו אינה אוכלת שמה יזמנו לה כוס בבית חמיה ותשקה לאחיה ולאחותיה מת בעלה אינה אוכלת ואם יש לה זרע אוכלת בשביל זרעה שנ' חלוד ביתוהם יאכלו בלחמם' ודאי מת והניחה מעוברת אינמי אוכלת ותנן ילוד מאכיל עובר אינו מאכיל ואי לאחר הכי נשאת ליש אע"ג דאית לה זרע מכהן לא אכלה חלוד ורש' דמיכאן כן לא אכלה ודאי מת ברה משראן אכלה בדייל דמכהן' מנלן דכתבי וכת כהן כי תהיה אלמנה וגרושה וגו' מעיקרא כהנת הואי ואכלה השתא וידח' ויא לא אכלה מעיקרא בדייל ברה הוא דאכלה השתא דמית ברה משראן קא אכלה בדייל ברה דכהן דאמר רבי אבא אמר רב בת וכת ואפילו אית לה בני בנ' כמאן דאית לה בנים דמי ואפילו פסולין דתניא זרע אין לי צלאל זרע כשר זרע פסול מנין תלמוד לומר זרע מכל מקום' ואלו תרומות דאיערב בחולין אי איכא מאה חולין והו' תרומת שקיל חד גרינא מנהון ואמר האי דתרומה ותנן משתרו לזרים ולטמאים וא

תש' דתניא אם לא הודיעו הולך ושחט ואינו נמנע' ואי תגר גוי הוא צריך למיחש לה למילתא' אי נמי היכא דשרט קמא ולא אשתחוט שפיר כגון השוחט וכתנבלה בידו והנותר והמקער שרי למיטחט בתריה לא תשחט אמר רחמנא והאי לאו שחטא הוא וכן הילכתא

קו שאלתא

דמיחזיב דבית ישראל למימני שבועי משתיסר בניסן דהוא

יומא דבתר יומא קמא דפיסחא דבגויה מקרבין עומר דכתיב וספרתם לכם ממחרת השבת וגו' וצריכין למימני מאורתא דכתיב שבע שבתות תמימות תהייה ואימתי את מונה אותן תמימות בזמן שבת מונה מבקע' ולא לביט דין כלבד הוא דקא מוהר רחמנא למימנא אלא לכולהו ישראל דתנן וספרתם לכם שתהא ספירה לכל אחד ואחד ממחרת השבת ממחרת יום טוב' אתה אוסר ממחרת יום טוב או אינו אלא ממחרת שבת בראשית' כשהוא אוסר ביום הביאכם את עומר התנופה הרי מחרת יום טוב דכתוב כדבר' ר' יוסי בר' יהודה אוסר אינו צריך הרי הוא אום תספרו חמשים יום כל ספירות שאתה סופר לא יהא אלא חמשים יום ואם תאמר משבת בראשית פעמי' שאתה מוצא חמשים ואחד חמשים ושתים חמשים ושלשה חמשים וארבעה חמשי' וחמשה חמשים וששה ואמ' אביי מצוה למימנא יומי ובצוה לממנא שבועי' רבנן דבי רב אשי מני יומי ומני שבועי' אמימר מני יומי ולא מני שבועי' אמ' זכר למקדש בעלמ' הוא ולית הילכ' כותיהוכר בלו שבועי' שבועי' דהו' ארבעין ותשעה יומי יומא דחמשין דאיתיהיבת ביה תורה ליש' קדשה קבה ושתייה יומא טבא לישראל דכת' תספרו חמשים יום וכיום הכנור' וגו' עבודה צורך אכילה שרי למיעבד כיום טוב כגון מישחט ומיפא וכשולי אבל טחינה ודורקדור' ודירכן למיעבד מערב יום טוב אסור דכתיב הוא לבדו יעשר' לכם נהיל קמחא מאיתמל שרי למיתניה כיומא טבא דתניא אין שונין את הקמח כיום טוב משום ר' פפיס אמרו שונין ושזין שאם נפל לתוכו צדור או קיסם שמותר לשנותו' דרש רבה בר הונא זוטי בנהרדעא שונין את הקמח כיום טוב אמר להו רב חמא פוקו אימרו ליה שקילא טיבותי שריא אחיזי חזי כמ' מהולאתא איכא דרקדן בנהרדעא' ולעולם הוא דמשניא' כי הא דרב אשי כי תניא דביתוהו קמחא כיום טוב משניא מדשאר יומי ותניא על פתורא' אמ' רב אשי הא דיון כותיה דרבי בר אבא היא ורמי בר אבא מרי דעובדא הוה' אי לאו דחת מביט נשא לא הוה עבדא וכי שרא רחמנא אוכל נפש לצורך ישראל אבל לצורך גוים אסור דכתיב יעשה לכם לכם ולא לגוים

ברם צריך

למימר בהמה חציה של גוי וחציה של ישר' מהו להשחרר ביום טוב כיון דקא שחט אפרעת דגוי אסיר או דילמ' כיון דאי אפשר לכזית בלא שחט אפרעת דגפשיה הוה דקא שחר דגוי מבימל קא הוי ושרי אם תביצא לום' בהמה כיון דאי אפשר לכזית בלא שחטה שרי כדי דהוה אבהמה בסוכנת ותנן בהמה בסוכנת לא ישחוט לא כדי שיאכל ממנה כזית צלי מבקעו יום' עיסה מהו כיון דאיפשר למיפלגה בלישא אסור או דילמ' כיון דכל חדא וחדא חזיא לדייליה שפיר דמי' תש' דאמר רב חסדא בהמה חציה של גוי וחציה של ישר מותר לשחטה כיום טוב עיסה חציה של גוי וחציה של ישר אסור למיפא כיון טוב מ' והא איפשר למיפלגה בלישא בהמה אי אפשר לכזית בלא שחטה' ואפי' אזורני לגוי

חמסר ומרש' ירחא דתשרי ועד חמסר דמועד' אי מלא שוויח
אי חסר שוויח נקטינן חד יומא דוכתא דלא משו נקטינן תרי
יומי דילמא מליה לארד דילמא מליה לאלול בכרין רבי
יוחנן היכא דבטו שלוחי ניסן ולא בטו שלוחי תשרי משום דיש
שתא ויומא דכפורי דלא איפשר למיזל לעבודתן תרי יומי גזירא
ניסן אטותשרי / ואמר רבי זירא אמ' רב נחמן כל ספיקה לקמיה
שרינן חמסר ושיתסר עבדינן ארביסר לא עבדינן ולעביד נמי
ארביסר דילמא חסרוה לאב והסרור נמי לשבט כיון דברורק
אס איתא דחסרוה אישתמועי הוה מישתטע / והאידיא אף על
גב דירעין בקביעה דירחא אימ' קא אתי עיבורא אפילו הוה
נקטינן תרי יומי כי מוקם דלא בטו שלוחי דמי דשלוה מתם
אל תשנו מנהג אבותיכם זמנין דהוי שמדא ומיקלקלא
מילתא / ויומא דכפורי משום דלא איפשר למינקט תרי יומי
ותרי לילואתא כדלא כרן דאיכא דאית' לידי סכנה נקטינן חד
יומא ולא חיישינן לה למילתא דילמא מליה לאלול ואפילו
אתו ואמרי מליה לאלול ולא שמעינן בבית דין בקודש לא
חיישינן למילתא כי הא דרבי אייבן בר ננאיור' חייא בר אבא
איקלעו כהדיסר בתשרי לבבל אמרי בסים תבשילא רבכלאי
ביומא רבה דמערכא אמרו להו אסחידו אמרו לא שמענו מפני
בית דין מקודש דילמא אימלוכי אימליכו לקודש' דלמור
ושוויח חסר /

ברם צריך

לומר חד כי אתי ואמר מליה לירחא
וקדשו קמי' מי סמיכין עליה אי לא
מי אמרינן ככל עדיות שבתורה דבענן תרי או דילכא מילתא
דעבידא לאיגלויהא ולא משקר בה אינשי ואפילו חד מהימן /
ת'ש' דכי אתא עולא אמר קדשוה לירחא אמר רב כהנא
לא מיבעיא עולא דנכרא רבה הוא אלא אפילו חד מעלמא נמי
אי אמר הכי מהימן חגיג' נמי הכי בא אחד מסוף העולם ואמר
קדשו בית דין את החדש נאמן מאי טעמא מילתא דעבידא
לאיגלויהא דלא עבדי אינשי דמשקרי בה /

אמור אל הכהנים

קי שאילתא

דאילו מאן דלייש
נפשיה חלופו שמיא
ברסקילה הוא דכתיב
ונקב שם י' מות יומת רגום ירגמו בו כל העדר ומאן דשמע
ליה חייב למיקרע מאניה דכתיב ויבא אליהם כן לקהיה אשר
על הכית וגו' / ומן דשמע נמי בפומא רמן דשמע ואמר דהכי
אמר פלוני מיחייב למיקרע דתניא אחד השומע ואחד השומע
מפי השומע חייב לקרוע והעדים אינם חייבים לקרוע שכבר
קרעו משעה ששמעו / וכי קרעו משעה ששמעו מאי הוי הא
קא שמעי השתא לא סלק' דעת דכתי' ויהי כשמוע המלך ויקרע
המלך קרע וזם לא קרעו /

ברם צריך

למי' השומע הזכרה כפי הגוי מי מחייב
למיקרע אי לא מי אמ' משום כבוד שמי'
הוא ואפילו מפי גוי נמי חייב לקרוע או דילמא כיון דמיקרע
כפרין וקיימין לאו מילתא דתני' הוא דקא שמע ולא מיחייב
למיקרע / ת'ש' דאמר רב יהודה אמר שמואל השומע הזכרה
מפי הגוי אינו חייב לקרוע ואם תאמר רב שקא ישראל משום
הוה / ואמר רב יהודה אמר שמואל אינו חייב לקרוע אלא על
שם המיוחד / ופליגא דרבי חייא בתרתי דאמר רבי חייא השומע
הזכרה בזמן הזה אינו חייב לקרוע שאם אתה אומר כן נחמלא
שאלות

ואי לא לא יוהני מילי בתרומת הארץ אבל בתרומת חציה לארץ
כי איכא תרי דחוליה חד דתרומה מבטלא ולא צריכה העלאה
דאמר שמואל תרומת חציה לארץ מבטלא כדור ואוכלה / רבנן
מבטל לה ואוכל לה כימי שומאת' / רב הונא בריה דרב יהושע
כי מיתרמי ליה חמר' דתרומה רמי תרת' בטלי דחוליה חד
דתרומה מיכן ואילך שקיל חרא ושתי ואמ' הנך דפישן דחוליה
נינהו והדר דם' חדא דתרומ' אבל ודאי מיקמי דלישקול חרא
הנך כולהו דחוליה ומירמא בהו תרומה לא /

ברם צריך

לומר לענין שומא' מי אקילו רבנן
בתרומת חציה לארץ או לא מי
אמרינן לענין בטול ברוכ הוא דאקילו רבנן דתרומת ארץ
ישראל נמי מדאורייתא בטלה ברוכ / אבל לענין שומא' לא /
או דילמא כי הכי דאקילו רבנן בכישורא אקילו נמי לענין
שומא' / ת'ש' דאמר שמואל אין תרומת חציה לארץ
אסורה אלא כמי ששומא' יוצאה עליו מגופו הגי מלי באכילה
אבל בנגיעה לית לן בה / מדקאמרינן באכילה אסורה / אמר
רבנא היילך נידה קוצה לה חלה משום דבנגיעה לא אסורה /
וחלת חציה לארץ אכיל לה כזן קטן דלא חיישינן לטומא' ד
יוצא עליו מגופו ואף מאן דשכיל לקרין / והיכא דליכא טהור
מפרשא קליל ושדיא לתנורא כי היכי דליפטר לה עיסת
ומפרשה אחרית' דלא תיתנשי אוריתא דחלה ואכיל לה אפילו
שמא / מר זוטרא משמיה דרב ששת אמר טבא טבא ואוכל
בתרומה לערב ולית הילכתא כוותיר' / והלכתא כשמואל /

אמור אל הכהנים

קט שאילתא

דמיחייב בית יש' למיקבע
ירחי ולקדושינהו ולתקוני
מועדים וכבי דינא תליא
מילתא למיקבעיה לירחא ולחסוריה ולקבוריה דכתיב אלה
מועדי יי וגו' / מדקאמר תקראו אתם למימרא דכרידכו תליא
מילתא ובית דין מומחה בענין לעבר שנים ולקבוע חדשים
דכתיב וידבריי אל משה ואל אהרן החדש הזה לכם / מאי לכם
עדות זו תהא מסורה לכם כזמן דבענן מומחין ואין קובעין
שני ואין מעברין חדש' אלא כיום דתניא אין מעברין את השנה
אלא כיום ואם עברה כלילה אינר מעוברת כיוצא בו אין
מקדשין את החדש לא כיום ואם קידשוהו כלילה אינו מקודש
שנאמר תקעו בחדש שופר וגו' כי חק ישראל הוא משפט' מה
משפט כיום אף קדוש החדש כיום / ואין מעברין את השנה אלא
כיהודה דתניא אין מעברין את השנה לא כיהודה ואם עיברה
בגליל מעוברת העיד חגיגא איש כפר אונס שאם עיברה בגליל
אינה מעוברת / אמר יהודה בריה דרבי שמעון בן פזי מאי
קרא לשכנו ודרשוכל דרישות שאתה דורש לא יהו אלא
בשוכנו של מקום והני מילי היכא דאיכא מ'מחין בארץ אבל
ליכא מומחין בארץ ואיכא מומחין בחוצה לארץ מעברין
וקובעין אפילו בחוצה לארץ דרבי עקיבא עיבר שנים וקבע
חדשים בחוצה לארץ מפני שלא הניח כמותו בארץ ישראל /
ומקיערא לאודועי ירחא אי חסר הוא אי מלא הוא הוי משיאין
משואות משקילקלי הכותים חתקינו שיהו שלוחין יוצאין / ואי
בטלי כותים עברין חד יומא / והיכא דבטו שלוחים עברין
חד יומא והשתא מאי טעמא עבדינן תרי יומי משום דשלוה
מתם היחזרי מנהג אבותיכם כיוצאם זמנין דאיכא שמדא
ונתנו לאיקלוי והיכא דבטו שלוחים מרש' ירחא וניסן ועד

נמי דינא ואישתיק שמע מינא דשמינ / איתמר עולא אמר
רבי אלעזר שמין לגנב ולגזלן ורב פפא אמר אין שמין /
והילכתא אין שמין אבל לשואל שמין מדרב כהנא ורב אסי /

פרשת בהר סיני

ק"ב שאלתא

דמיוזי רבית ישראל

למינח נייח שמיטת

לארעא שתא חדא

לשכ שני דכתיב ושבתה הארץ שבת ל' וגו' / ואסור למיזרע
בגווה ואסור למיכסח אילני בגווה משום דקדשי ומחוי בוריעא
דכתיב שרף לא תזרע וכרמך לא תזמור / ואסור למיעבד כל
עיבידתא דארעא דתנו רבנן שרף לא תזרע וכרמך לא תזמור
אין לי אלא דזרע וזמור המיוחדין עבודה שבשדה מנין לניכוש
לכיסוח ולביקוע ולעידור תלמוד לומר שרף לא וכרמך לא /
כל מלאכה שבשרף וכל מלאכה שבכרמך מנין שאין מזהבין
ואין מפרקין ואין באבקין ואין מעשנין כאילן תלמוד לומר
שרף לא תזרע וכרמך לא כל מלאכה שבשרף וכל מלאכה
שבכרמך / אי שרף לא וכרמך לא יכול לא יקשקש תחת הזתים
ולא ימלא נקעים מים ולא יעשה עוגיות לגפנים תלמוד לומר
שרף לא תזרע וכרמך לא תזמור / זרעיה וזמירה בכלל היו
ולמה יצאו להקיש אליהן לומר לך מה זרע וזמיר מיוחדין שהן
עבודה בשדה ובכרם אף אין לי אלא דבר שהיא עבודה בשדה
ובכרם יוכי אסורה חרישה בשביעית גופה אבל לפניה ולאחריה
בזמן הזה לא אסור דאמר רבי יהושע בן לוי משום דר כפרא
רבן גמליאל וזכי דינו נמנו על שני פרכים הללו וביטולם /
אמר רבי יוחנן מאי טעמיה דכי רבי נאמר כאן שבת ונאמר
במעשה בראשית שבת מה להלן היא אסורה לפניה ולאחריה
אף כאן היא אסורה לפניה ולאחריה מותרין / וכדכר אשי דאמ'
רב אשי כי גמירי הילכתא בזמן שביט המקדש קיים דומיא
דערכה וניסוך המ' אבל בזמן הזה לא / ואסור למישתל בערב
שביעית מקמי שביעית פחות משלשים יום לפני ראש השנה
ואם נטע או הבריך או הרכיב יעקור רבי יהודה אומ' כל הרכבה
שאינה קולטת לשלשה ימים שוב אינה קולטת רבי יוסי ורבי
שמעון אומרים לשת שבתות / תנא קמא סבר לתלמיך כדרא
רבי יהודה סבר לתלמיך כדרא רבי יוסי ורבי שמעון סברי לשת
שבתות כדרא /

ברם צריך

לומר הילכתא כתנא קמא או כרבי

יהודה או כרבי יוסי ורבי שמעון /

ה'ש / דאמרי בירב משמיה דרב הילכתא כרבי יוסי באנדרוניגוס
ובחרבה ושמואל אמר הילכתא כרבי יוסי בקושי ובקידוש /
איבעיא להו בהרכבה מאי / ה'ש / דאמר ליש שמואל לרב ענן
הילכתא כרבי האומר שלשים ושלשה / וקיימא לן דכל היכא
דפליגי רב ושמואל הילכתא כרב באסורי /

בהר סיני

ק"ג שאלתא

דאילו מאן דמזכין זכינתא

להבדיל אסור ליה לאשעוניה

דכוני ליה טפי ממאי דשוי

דכת' וכי תמכרו וגו' וכי היכי דאסור למזבנא הכי אסור לזבנ'

דאי טעי מזבנא וקא מזבין בבציר ממאי דשוי אסור לזבנ'

לזבנא

כל הבנר כולו קרעים דשמע ממאן אילימא מישראל מיפקרי
כולי האי אלא פשיטא מגו אי בשם המיוחד מי ידעין כולהו
אלא לאו בכינוי / מכל כוסים שמעת מינה דמגוי בזמן הזה אין
חייב לקרוע ועוד כאן לא פליגי שמואל ורבי חייה אלא בשומע
הזכרה מפי הגוי בזמן שביט המקדש קיים ולא שכיחי ישראל
ביני גוים אבל בזמן הזה כולי עלמא אין חייב לקרוע /

אמור אל ההבנים

ק"א שאלתא

דאסור להן לרבית

ישראל לאזוקי איניש

ממונא דחכירי ומן

דמזיק ממונא דחכירי מיחייב לשלומי דכתיב מכה בחמה
ישלמה לא שנא בשוגג ולא שנא כמזיד לא שנא כינים ולא
שנא כי תיר כי מזיק מיחייב לשלומי דתנן אדם מועד לעולם
בין שוגג בין מזיד בין ער בין ישן מנא הנימילי אמר חזקיה
וכן תנא דבי חזקיהו פצע תחת פצע לרבו שוגג כמזיד ישן כער /
ואלו היכא דקא מסנן לגבי הדרי ברשות הרבים האי נקיש
חבית והאי נקיש קורה ודחפי הדרי ואיתבירא חבית פטור
מלשלומי דאמר ליה איתכעי לך לנכורי נפשיך דתנן שני
קדרים שהיו מלהלן זה אחר זה נתקל הראשון ונפל / ונתקל
השני כראשון הראשון חייב כנקושל שני זה בא בחביתו וזה
בא בקורתו נשברה חביתו של זה בקירתו של זה פטור שלוח
רשות להלך ולזה רשות להלך / היה בעל קורה ראשון ובעל
החבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור ואם עמד בעל הקור'
חייב / ואם אמר לו בעל קורה לבעל חבית עמוד פטור / היה
בעל חבית ראשון ובעל קורה אחרון נשברה חבית בקורה חייב
ואם עמד בעל חבית פטור ואם אמר לו בעל חבית לבעל קורה
עמוד חייב וכן זה בא בנרו וזה בא בפשתנו וכי משלים לא
משלם אלא מאי דאזיק אבל תיבא דמנא גופיה מקביל לירי
מריה במאי דשווי דתנו רבנן תשלומי נזק מלמד שהבעלים
מיטפלין בבגלה מנא הנימילי / אמר רבי אמי דאמר קרא מכת
בהמה ישלמה אל תיקרי ישלמה אלא ישלימנה / רב כהנא
אמר מהכא אם טרף יטרף כיאזר עד הטרפה / טרפה עצמה
לא ישלם / חזקיה אמר והמת יהיה לו לניק / אמר לירי רב
כהנא לרבא הא למה לי קרא ישיב לרבות שוח כסף כל דאית
ליה פרע ליה אמר ליה לא נצרכא לא לפחת נכילה דאי איפחת
מעירבא דאיתקא ועד דאיורכן ברשותא דמרה קיימא וטורח
נכילה תנאי היא /

ברם צריך

לומר נגב וגזלן דפחת גזילה גביה וקא

משלם למריה אינמי דאיתכר וקא

משלם פחתא ברשותא דמריה הוי או ברשותא דפלן הוי מי
אמרינן מידי דהוה אנוקין או דילמא לא דמי / נזקין ברשותא
דמריה קיימי והאי מאי דאזיק משלם אבל נגב וגזלן ברשותא
דידיה קאי והילכך פחתא ברשותיה קאי / אם תמצא לומר נגב
וגזלן ברשותיה קאי שואל מאי כיון דברשות מרה היא כנזקין
דמי / או דילמא כיון דחייב כאונסים כנגב וכגזלן דמי /

ה'ש / דאמר שמואל אמר רבא אין שמין לא לגנב ולא
לגזלן אלא לנזקין ואני ואמר אף לשואל ואבא מודה לי /
איבעיא להו ואבא מודה לי דשמין או דילמא דאין שמין /
ה'ש / דההוא נכרא דשאל כרנא מתחריה ואיתכר / אתא
לקסיה דרב אמר ליה זיל שלים ליה נגנא מעליא שמע מינא
דאין שמין אורבה מראמרו ליה רב כהנא ורב אסי לרב הכי

להדיוט כך אונזא לתגר, אמר ליה רב פפא הווא כצדדיה! אכל מאני תשמישתיה דאיניש יקורין ליהואי לאו בדמי יתירי לא הוה מזבין.

אינמי ברם צריך לומ' אר מן דקא מזבין מחכרית

או זבין לחכרית ואתני כהדיט

על מנת שאין לך עלי אונזא תנאו קיים או לא, מיפלג פליגו בה רבי מאיר ורבי יהודה דתניא האומ' לאשה הרי את מקודשת לי על מנת שאין לך עלי, שאר כסות ועונה הרי זו מקודשת ותנאו כשל דברי רבי מאיר רבי יהודה אומר בדבר שבכמון תנאו קיים היילכתא מאי, תש, דאיתמר האומ' להבירו הריני מוכר לך על מנת שאין לך עלי אונזא רב אכר יש לו עלי אונזא ושמואל אמר אין לו עלי אונזא והיכן בהולכימא רב כרבי מאיר ושמואל כרבי יהודה ומסקנא אמר אבי מחזורתא רב כרבי מאיר ושמואל כרבי יהודה רבא אמר לעולם רב אפילו כרבי יהודה וכי תניא הוואה אבל בסתם לא גמר ומחיל אמר מי ימר דאית ביה הונאה, דתניא כמה דברים אמורים בסתם אף על גב דקיימא לן הלכה כשמואל בידינו ברא לא סבירא לן כוותיה דרא תניא כמה דברים אמורים בסתם ורבי יהודה היא דאי רבי מאיר בכולהו תנאו כשל.

בהר סיני

קיד שאלתא

דאלו מאן דגרמא ליה מילתא ומיעני ומעשרין למינף

מחייבין לאחזופיה כי היכי דניח בהון דכתיב וכי ימור אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך, וכי מוזיק ליה אסיר ליה למישקל ריביתא וחילולא מיניה דכתיב אל תקח מאתו נשך ותרכי והיכא דעבד ושקל מפקין בדינא ממופנא והיבין ליזופא דאמר רבי אלעזר רבית קצוצה יוצאה כריינין, אמר רב נחמן בר יצחק מאי טעמיה דרבי אלעזר אל תקח מאתו נשך ותרכיב וחי אחיך, אהרר ליה דניח בהון דקיימא לן הלכה כרבי אלעזר, ודאי שקיל רבית ומת לא מחייבין בניח לאהדורי דתניא הניח להן אביהן מעות של רבית אף על פי שיודעין שהן של רבית אינן מחייבין להחזיר, מאי טעמא אל תקח כתיב לדידירי אזהרירי רחמנא לבניך לא אזהרירי רחמנא, ודאי הניח להן פרה ושלית וכל דבר הבסויים חייבין להחזיר משום כבוד אביהם וכיון דאבוהן לא הוה מכלי אינהו מי מחייבין בכבוד אביהם והתניא ונשיא בעמך לא תאר בעושת מעשה עמך כדאמר רב פינחס משמיה דרב פפא כשעשר תשובה הכא נמי בשעשה תשובה, ואי עשה תשובה איבעי ליה לאהדורי שלא הספיק להחזיר עד שמת.

ברם צריך לומר הניח להם אביהם שולחן ואוכלין

עליו מטה ומסוכין עליה כו' מי אמר

פרה ושלית הוא דעילין ונפקין וחזו להן כולי' עלמא חייבין להחזיר מפני כבוד אביהם אבל שולחן ומטה לא או רילמא שולחן ומטה נמי כיון דמשמשי כו' עילין ונפקין וחזו להו ואמרין הני דשקל אבוהון ברבית וחייבין להחזיר מפני כבוד אביהם, תש, דבעא מיניה רב כהנא מרב שולחן ואוכל' עליו מטה ומסוכין עליה מהו אמר ליה תן להםם ויחכם עוד אלמא הני נמי כפרה ושלית רבו וחייבין להחזיר ומאי שבא מבעות מעות ליתניהו בעיניהו הני איתגוהו בעיניהו וכן הילכתא.

שאלתא ו ד 6 iii בהר

ליבונא לזבניה בבציר מן דמיה, דתנו רבנן וכי תמכרו ממכר אין לי אלא נתאנה לוקח נתאנה מוכר מנין תלמוד לומר או קנה ודאי אודיעה מזבנא ואמר ליה דלא שוי הכי ואנא כהכי מזבנא לך, אינמי זבנא לבזבנא שפיר דמי, דתנו רבנן כמה דברים אמורים בסתם אבל במפרש מוכר שאמר ללוקח חפץ זה שאני מוכר לך ידע אני בו שאינו שווה אלא מנה על מנת שאין לך עלי אונזא אין לו עלי אונזא והיכא דשעה חזין אי הווא הווא טעונא שיעור דנקא בזבנא לא נמי כזוי איכא דינא לאהדורי ורשותא בידיה דהווא דטעו, דאי בעי שקיל טעונא ואיבעי הדר בזבנא דתנן ההונאה ארבעה כסף מארבעה ועשרים כסף לסלע שותות למקח, ואיתמר רב כהנא אמר רב שותות מקח שנינו, ושמואל אמר שותות מעות שנינו, תניא כוותיה דשמואל מי שהושל' עליו ידו על העליונה כיצד מכר לו שוה חמש בשש מתאנה לוקח יד לוקח בעליונה רצת אומר לי תן לי מעותי או תן לי מה שהונאתי, ועד אימת מצד הדר ביה עד כדי שיראה לתגר או לקרובו, ואי שהא טפי מהאי שקרא מסכר סכר וקובלה ואחלה לטעותיה, ודאי טעה בציר מדנקא אלתר הוי בחילה טעה טפי מדנקא בטל במקח ושניהן דאוריין דאמר שמואל פחות משותות נקבה מקח יותר משותות בטל במקח שותות קנה ומחזיר אונזא וזה וזה בכדי שיראה לתגר או לקרובו וכי קאמרין וזה וזה אשתות ויותר משותות אבל פחות משותות לא לתר הווא מחילה מדמכותינן, תש.

דאמר רבא האונזא פחות משותות נקברו מקח יותר משותות בטל מקח שותות קנה ומחזיר אונזא ואם איתא ליהודי לירי פורתא ארבעיר משותות ולהו אידך מחילה ואי סלק דעת פחות משותות נמי בכדי שיראה לתגר או לקרובו אמאי מותבינן דאמר ליהודי לירי פורתא ארבעיר משותות ותהו אידך מחילה, ואמרין נמי מעשה ואמר אי הויבנא ליה חמשין וחמשה הווא ליה מחילה אתן ליה שתין ואית בעיניה כדינא אתא לקמייה דרב חסדא אמר ליה לא שנו אלא בלוקח מן התגר, אבל בלוקח מבעל הכית אין לו עלי הונאה.

ברם צריך לומר מוכר כי קא טעי שיעוריה בכמור לוקח הווא דכרי שיראה לתגר או

לקרובו דזבנא בידירי דאי בעי אחוויה אבל מוכר כל אימת דמכר הדר אודילמא בין מוכר בין לוקח חד שיעורא הווא דהבין רבנן, תש, דאמר רב נחמן לא שנו אלא ללוקח אבל מוכר לעולם חוזר, דאוספיוכניג דרמי בר חמא זבין חמרא ושעה חזייה דהוה עציב אמר ליה אמאי עעובת אמר ליה זבני חמרא וטעמי אמר ליה זיל הדר כך אמר ליה שהאי טפי מכדי שיראה לתגר או לקרובו אתא לקמייה דרב נחמן אמ' ליה לא שנו אלא שנתאנה לוקח אבל נתאנה מוכר לעולם חוזר.

אינמי ברם צריך לומ' בעל הכית דקא מזבין פניו

טפי ממאי דשווי מי אית ליה

הנאה אי לא מי אמרין מיד דהוה אתגר או דילמא כיון דמזבין איניש מאני דבייתיה אי לאו בדמי יתירי לא מזבין וכמאן דמפרש ואמר ידענא דלא שוי אלא מנה ולא יתיבנא ליה אלא בהכי וליה ליה הונאה, תש, דהווא נכרע דהוה נקט כפי לזבני קרי שיתין ושוי חמשין ואי יהבי ליה חמשין וחמשה הוה שקיל, אמר הווא נכרע אי יתיבנא ליה חמשין וחמשה הוה מחילה אתן ליה שתין ואתבעיה כדינא אתא לקמייה דרב חסדא אמר ליה לא שנו אלא בלוקח מן התגר אבל בלוקח מבעל הכית אין לו עלי אונזא, אמר ליה רב ימי' ישר וכן אמר רבי אלעזר וזה אבן תנן כשם שאונזא

קטו שאילתא

אלו מאן דובין
ארעא לחכירא
בכספא קני לה דכת

שדות בכסף יקנו, וכתוב בספר אימא עד דאיכא בכסף ושטר אי
כתיב בכסף ובשטר כדקא אמרת השתא דכתיב בכסף יקנו
בכסף הוא דקני וספר ראייה בעלמא הוא ועיצה טובה הוא דקא
מסיב להו כדכתי' ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים,
ותנן נכסים שיש להם אחריות נקנין בכסף ובשטר ובחזקא,
אמר רב לא שנו אלא במקום שאין כותבין את השטר אבל
במקום שכותבין לא קניא עד שיכתוב את השטר ואי פריש
פריש כי הא דרב אחידי בר אבין כי הוה זבין ארעא אמר להו אי
בעינא בכספא אי קניא בעינא בשטרא אי קני / אי בעינא
בכספא איקני דאי בעיתו למיזהר לא הודיתו / ואי בעינא
בשטרא איקני דאי בעינא למיזהר הדינא בשטרא / אמר
שמואל לא שנו אלא בשטר מתברר אבל במכר לא קנא עד
שיתן ה' דמים ואי מוכר שדרה מפני דעתה הוא בשטרא נמי קני
אף על גב דלא יהיב דמים דמיתבי רב המנונא בשטר כיצד
כתב על הגזיר או על חרסא אף על גב שאינו שוה פרוטה שדי
מכורה לך שדי נתונה לך הרי זו מכורה ונתונה הוא מותבי לה
והוא מפריק לה במכר שדרה מפני דעתה / וכי כתבינן שדי
מכורה לך לישנו דמוכר דכתיב ומכר מאחוזתו ושטרא מיהת
מנלן דקני אי משום / וכתוב בספר הא אמרת ראייה בעלמא
הוא אלא מהכא ואקא את ספר המקנה / חזקא מנלן אמר
חזקא אמר קרא ושבו בעריכם אשר תפסתם כמה תפסתם
בישיבה / דבי רבי ישמעאל תנא וירשתם אותה וישבתם בה
כמה ירשתם בישיבה / והיכי דמי חזקא כדתנן בעל גזר פרץ
כל שהוא בפניו הרי זה חזקא בפניו אין שלא בפניו לא אלא
בפניו לא צריך למימר ליה לך חזק וקנא שלא בפניו צריך
למימר ליה לך חזק וקנה / אמר רבי יהושע בן לוי הכוכר בית
לחבירו כיון שמכר לו כפתח קנאו והוינן בה היכי דמי אי
בכספא ליקני בכספא אי בחזקה ליקני בחזקה לעולם בחזקה
וצריך לימר לו לך חזק וקנה וכיון שמכר לו כפתח לא צריך
למימר ליה לך חזק וקנה / וחזקא נמי כי קני בכתנה אבל
במכר עד שיתן דמים / ודוכא ריגילין לאחזקא לא קני אף
על גב דיהב כספא וכתב שטרא עד דמחזיק /

ברם צריך

לומר / אלו היכא דזבין ארעא טובא
ויהב כספא וכתב שטרא ואחזיק בחדא
מיניהו מי קני כולהו ארעא אי לא מי אמרינן חדא הדא
כאנפי נפש קיימא בהא אחזיק בהא לא אחזיק או דילמא
סנא דארעא חדא היא וכמן דאחזיק בכלהו דמי /
תש' / דאמר שמואל מכר לו עשר שדות בעשר מדינות כיון
שהחזיק באחת מהן קנה כולן / ותנא כוותיה דשמואל יפה כח
חזקה מכה שניהם שאם מכר לו עשר שדות בעשר מדינות
כיון שהחזיק באחת מהן קנה כולן כמה דברים אמורים שנתן
לו דמי כולן אבל לא נתן לו דמי כולן לא קנה אלא כנגד
מעותיו / אי נמי מאן דובין ארעא לחכירא צריך למימער ליה
מצראתא דכתיב ויקם שדה עפרון אשר במכפלה וגו' / מאי
סביב אמר רב משרשיא מייב למצרים מן התורה והיכא דמימער
ראובן מזרח ומערב ומימער שמעון צפון ודרום צריך למכתב
ליה מצר ראובן תרתין רחין ומצר שמעון תרתין רחין /
לומר מצר לו מצר ראשון ומצר שני
ברם צריך

ומצר שלישי / ולא מצר לו מצר רביעי כי האי גונא מי קנייא
מי אמרינן מרלא מצר ליה מצר רביעי שוירי שוירי או
דילמא כיון דמצר ליה האי גונא והאי גונא איצטרוכי הוא
דלא איצטריכא ליה ואם תימצא לומר שוירי שוירי מה שוירי
בגופה דארעא אלא / תש' / דאמר רבא הילכתא קנה
הכל חרץ במצר רביעי והני מילי הוא דלא מובלע האי מימער
רביעי בהאי גונא ובהאי גונא אבל מובלע קני וכי מובלע נמי
הוא דליכא עליה רוכבא דדיקלי ואלא הוי תשעת קבין אבל
איכא עליה ריכבא דדיקלי אינמי הוי תשעת קבין לא קני /
איכא דאמרי אמר רבא הילכתא קנה הכל ואפילו מצר רביעי
והוא דמובלע במיצרני דהאי גונא והאי גונא אבל לא מובלע
לא קני וכי לא מובלע נמי הוא דאיכא עליה ריכבא דדיקלא
אינמי הוי תשעת קבין בכלל דריכבא דמובלע אף על גב
דאיכא עליה ריכבא דדיקלא אינמי והוי תשעת קבין קני /
שמעת מינא דבשדה לא שוירי ולא כלום ושמעת מינא דכי
מובלע וליכא עליה ריכבא דדיקלא ואלא הוי תשעת קבין קני
מצר רביעי נמי / ודאי מובלע ואיכא עליה ריכבא דדיקלא
אינמי הוי תשעת קבין אינמי לא מובלע וליכא עליה ריכבא
דיקלא ואלא הוי תשעת קבין הואיל ואיתמר רבי ואיתמר רבי
שורא דדינא /

פרשת אם בחקתי

קיו שאילתא

דאילו מן נדר נידא
מיחייב לשלומי דכתי'
איש כי יפליא נדר

וגו' ואי ינוקא או ינוקתא נדרין או בקדישין אי מלו ליונקא
חרי כרי שני ואתחיל יומא חד כתי' כרי ינוקתא אי מלו לה
חרי כרי שני ואתחיל יומא חד בתריסר / בקינן להו אי יודעין
למן נדרו ולמן אקדישו נדרהו נידא והקדישן הקדיש דתנן
בת אחת עשרה שנה ויום אחד נדרה נבדקין ובדוקין כל שתי
עשרה בן שתיים עשרה שנה ויום אחד נדריו נבדקין ובדוקים
כל שלש עשרה / קודם הזמן הזה / אף על פי שאמרו יודעין
אנו לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו אין נדריהם נדרים ואין
הקדישן הקדיש אחר הזמן הזה אף על פי שאמרו אין אנו
ידעין לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו נדריהן נדרין והקדישן
הקדיש / ומנא לן דתינוקת כל שנת שתיים עשרה שנה ותינוק
כל שנת שלש עשרה נדריהן נבדקין דתניא איש איש לרבות
מופלא סבך לאיש ומנא לן דאחר הזמן הזה אף על פי שאמרו
אין אנו יודעין לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו נדריהם נדרין
והקדישן הקדיש דתנן רבנן כי יפליא מה תלמוד לומר איש איש
להביא בן שלש עשרה שנה ויום אחד שאף על פי שאין יודעין
בהפלאה נדריהן נדרים / וכן לענין עונשין לא מקרי איש
אלא תינוק בן שלש עשרה שנה ויום אחד מעט לעת וחגי מילי
הוא דאיתתי שתי שערות אבל לא איתתי שתי שערות אפילו בן
עשרים שנה קטן בעלמא הוא דתנן אחד בן תשע שנים ויום
אחד ואחר בן עשרים שנה שלא הביא שתי שערות / והיכא
דאקריבו ואיתתיאו שתי שערות מיקמי זימניהו שומא בעלמא
הוא ועדין קטן בעלמא הוא ולא מיבעיא קמי זימניהו אלא
אפילו בנו זימניהו שומא בעלמא הוא דאמר רבא הילכתא
חזק זמן כלפיא זמן / ושתי שערות דקא אמרינן דאיכא בעיקרון
גזכות דאמר רבי הלכו אמר רבנאנא שתי שערות שאמרו צריך
שיחא

אמרת חיישין ש'מא נשרו הוי כפוקא ולא משתריא במיאון ואי אמרת לא חיישין שמא נשרו קטנה הוי ואין קדושה קידושין מיפלג פליגו בה רב כהנא ורב פפי דאיתמר רב כהנא אמר חוששין שמא נשרו ורב פפי אמר אין חוששין שמא נשרו מאן דלא חייש דהא ליכא ומאן דחייש כיון דרובא ביומניהו מתין והא לא איתוי איכא למימר מהאיך מעוטא דלא כתיב ביומניהו ואיכא למימ' מהאיך מעוטא דנתחן והוה ליה כפוקא וחיישין הילכתא באי ת'ש' דאמר רב דימי מנהרדעא הילכתא חוששין שמא נשרו ונבי קטנה לענין מיאון כי חיישין הויכא דאיכאשאר לאחר זמן אי נבי איקדשא מעוקרא ואיכעילא לאחר זמן דהוה ליה חששא לקדושי דאורייתא אבל איקדשא מעוקרא ולא איכעילא לאחר זמן כיון דחששא לקדושי דרבנן הוא לא חיישין

שיהא בעיקרן גומות / אמר רב מלכי' אמר רב אדא בר אבהו גומות אף על פי שאין שערות אמ' רב אשי אמר מר זוטרא קשי בה רב חנינא מסורא לא לישתמיש תנא וליתני לן גומות כהדא דוכתא אמינא ליה לא נצרכה דאפי' שתי שערות כגומא אחת אבל הויכא דאיכא גומות אי אפשר לגומות בלא שערות ומינחת הוא דנתחן

ברם צריך

לומר קטן וקטנה דמטו לפירקיהו ולא אייתיאו סימנין לא שתי שערות ולא גומות מי חיישין דילמא מהוה הו' ומינחת הוא דנתחן שערות וגומות נמי פשוטאי לא למאי נפקא מינה לקטן דאי קדוש אשה לא צריכה גומא מינחת ואי אמרת חיישין שמא נשרו צריכה ממנו גט ואי אמרת לא חיישין שמא נשרו קטן בעלמ' הוי וקידושי קטן כלום ניהו / אי נבי קטנה דאיכאשאר אי

סליק ספר ויקרא בריך רחמנא דסייען לנא

אמרנא אלא דהווי ליה מבית ישראל אבל מכהנת ולויה לא דאמר רב אדא בר אבהו לוי שילדה בנה פטור מחמש סלעים וכדאמר בר רב יוסף דאמר דאיעברא מישראל

ברם צריך

לומר אלו איתתא דלא חזיא או גרושה או זונה דהוהא ברא דהוי ליה מינה הלל ופסול מן הכהונה מי מחייב למיפרק נפשיה הוהא חלל אי לא מי אבירין כיון דאיתחיל ליה מכהונתו כישראל הוהא וכעו למיפרק או דלמא כיון דמכא אבוא קא אתי מה אבוא לא מחייב למיפרקיהו איהו נמי לא מחייב למיפרק נפשיה אתל' כישרל דמי ומחייב למיפרק נפשיה הויכא דמית אבוא לאחר שלשים יום לא תיכע' לך דכיון דאיתחיל למיפרקיהו זכא בפורקני' ולא מחייב למיפרק נפשיה כי תיכע' לך דמית אבוא בתוך שלשים יום מי מחייב אי לא ת'ש' דאמר רבי שמעון בן יסינא אמר דיש לקיש כהן שנשא גרושה והוה ליה בכור

קיו שאלתא

דמיחייב דבית ישראל דאלו מאן דהוי לוי ברא בכורא מיחייב

למיתן פורקניה חמש סלעין לכהן דכתיב וכל בכור אדם בבניך תפדה / ומאיבת מיחייב למיפרקיהו מבי הוי בר תלתין יומין דכתיב ופריו מבן חדש תפדה / והויכא דיהב ליה לכהן חמש איסתרי בתוך שלשים יום ובת הבן בתוך שלשים יום דינא הוה דמהדר ליה דתנן מת הבן בתוך שלשים יום אף על פי שנתן יחזיר / והויכא דלא פרקיה אבוא מיחייב הוא למיפרק נפשיה מאי טעמא קרי ביה תפדה וקרי ביד תפדה והני מילי בכורא דאימא אבל בכורא דאבא ולא דאימא לא מאי טעמא פטר דחם כתיב והני מילי בכורא דישרל אבל דכהני ולויה לא דתנן כהנים ולוים פטורין מקל וחומר ומה אם פטור שרל ישראל במדבר דין הוה שיפשו של עעמו / ודישראל לא